

Zomerviering zondag 23 augustus 2020

Voorgangers: Thea Zegers-Nagtzaam en Jan Glorius

“Ziel”

In verbondenheid met elkaar willen wij jullie deze zomerviering aanbieden, met verhaal, gedichten, gedachten en liederen rondom het thema “Ziel”.

De “ziel” is een ongrijpbaar en moeilijk te definiëren begrip: levensadem, iets waar je misschien maar beter niet over na kunt denken, iets onzichtbaars dat je voelt als je blij of verdrietig bent, een stem die ons geweten wekt, geestkracht, levensvuur, verlangen naar...

Dat is het allemaal en misschien is de ziel nog méér dan dat en waarschijnlijk toch ook weer iets totaal anders.

Laat je inspireren door onze mijmeringen!

Thea Zegers Nagtzaam en Jan Glorius

Genesis 2: 4 – 7

Zo zijn de hemel en de aarde ontstaan.
Zo heeft de Enige de hemel en de aarde gemaakt.
In het begin waren er nog helemaal geen struiken op de aarde.
Er groeide zelfs geen gras.
Want de Enige had het nog niet laten regenen.
Er was ook nog niemand om de grond te bewerken.
Er steeg damp op uit de aarde.
Die damp zorgde ervoor dat de grond vochtig bleef.
Toen de Enige de hemel en de aarde maakte, maakte Hij ook de mens.
Hij maakte hem van het stof van de aarde en blies de levensadem in zijn neus.
Zo werd de mens een levend wezen.

Lied: [Dat ik aarde zou bewonen](#)

*Dat ik aarde zou bewonen
niet op vleugels als een arend,
niet in schemer als een nachtuil,
niet kortstondig als een bloem,
niet op vinnen onder water,
niet gejaagd en niet de jager,
niet op hoeven, niet met klauwen,
maar op voeten twee*

*om de verte te belopen,
om de horizon te halen -
en met handen die wat kunnen:
klappen, ruimen, zaaien, oogsten;*

*met een neus vol levensadem,
met een buik vol van begeren,
met een hoofd niet in de wolken,
wel geheven naar de zon*

*om te overzien die aarde,
haar te hoeden als een kudde,
haar te dienen als een akker
en te noemen bij haar naam.*

*Dat ik ben, niet meer of minder
dan een mens, een kind van mensen,
een van velen, een met allen,
groot en nietig, weerloos vrij*

*om elkaar te zijn tot zegen,
om te gaan een weg van dagen,
liefdes weg, die ooit zal leiden
naar een menselijk bestaan.*

Verhaal

Als ik er goed over nadenk, vind ik het eigenlijk heel raar dat ik ik ben. Ik had toch net zo goed iemand anders kunnen zijn?

Of iets anders?

Als ik in het bos ben en naar mieren kijk,
die door elkaar heen krioelen, denk ik vaak:
die mier daar, die had ik ook kunnen zijn.

En dan volg ik er één met mijn ogen
en stel ik mij voor dat ik hem ben
en het druk heb

en verder moet met een veel te groot strootje in mijn bek
en dan ook nog zo'n reusachtig gevaarte boven mij
dat naar mij kijkt en in mijn zon staat

.

Stel je voor dat ik die mier was!

Maar wie zou mij dan zijn?

Die mier?

Het beste is om over zulke dingen niet na te denken.

Er is

zoveel waar je het beste maar niet over na kunt denken.

Misschien wel meer dan waar je wel over na kunt denken.

Toon Tellegen.

Muziek [Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit](#) J.S. Bach / Kurtag

Over de ziel

In de gespreksgroep van de Ekklesia lezen we samen een boek.

Naar aanleiding van de tekst worden we uitgedaagd wat persoonlijke gedachten en ervaringen op papier te zetten en met elkaar te delen.

In één van de bijeenkomsten kwam het thema “ziel” aan de orde.

Ik heb toen een tijdje met mijn “ziel” onder mijn arm gezeten en tenslotte toch maar aan het denken geslagen.

En dit op papier gezet.

Ik heb als ik goed na denk me eigenlijk, als kind, nooit zo druk gemaakt over mijn ziel.

Misschien komt dat wel door de uitleg van mijn moeder destijds over de ziel. Als klein kind, toen ik nog niet het besef had wat dood gaan was, stond ik er altijd met m'n neus bij als mijn vader een dier geslacht had en het dan openmaakte.

Het was een keer met een vis.

Ik wilde weten wat er allemaal in de vis zat en waarom.

Op een gegeven moment haalde mijn vader er iets zilverachtigs uit. Ongeveer twee centimeter groot en een centimeter breed. Ik vond het zo'n mooi “orgaan” dat ik het me nu nog herinner.

Ik vroeg:

”Wat is dat nou?”

Mijn vader antwoordde: “Dat is zijn ziel”.

“O, heb ik ook zo iets?” was mijn antwoord.

Wanneer mijn vader een dier slachtte of vilde, dan was mijn moeder in de buurt met de pleisters.

Hij sneed zich namelijk altijd in de vingers!

Zij gaf antwoord op mijn vraag.

“Nee,” zei mijn moeder, “voor de vis misschien wel, maar niet voor jou”. “Maar op school vertellen ze dat ik een ziel heb waar vlekken op kunnen komen: grote als je grote zonden hebt gedaan en kleine als je kleine zonden hebt gedaan”. “Een

ziel met moppen, dat bestaat niet”, zei mijn moeder.

“Het is iets onzichtbaars dat in jou zit en dat je voelt als je blij bent of verdrietig of als je iets verkeerd hebt gedaan.

Daar moet je goed naar luisteren.

Wanneer je dood gaat dan heb je geen ziel meer.”

Nu met die uitleg, daar kon ik toen wel wat mee en ik heb me er verder niet zo druk meer om gemaakt.

En nu, jaren later, zat ik opeens weer met mijn ziel.

Wat zou dat kunnen zijn?

Al de uitleg die ik er over las was wel te snappen maar ik houd het toch liever bij mijn eigen idee. Dat er iets in ons mensen aanwezig is wat ons begeistert voel ik ook wel. Het is een soort drijfveer, niet te verklaren.

Je oog ziet iets, de hersenen registreren dat en dan, ja, dan komt er een gevoel van “binnen” dat je tot in je ziel kan raken.

Voor mij gevoel BEN je dan een en al “ziel”.

Soms zelfs zoveel dat mijn lichaam mee gaat doen.

Maar zonder mijn lichamelijke indrukken en de activiteit van mijn hersenen die er aan voorafgaan, werkt het niet.

Geen geest geen ziel!

Dan ben je “ontziend” dus dood, letterlijk en figuurlijk.

Op aarde dus *geen ziel zonder lichaam* en *geen lichaam zonder ziel*.

Ze horen bij elkaar.

Wanneer je de zielsuitdrukkingen bekijkt :

zielsblij, zielsveel, zielloos, zielenrust, zielenpijn, bezieling etc., dan heeft dit alles toch te maken met je zintuigen en je emoties.

Ook je geweten speelt een rol bij je ervaring van je ziel.

Mensen - en ook dieren - weten heel goed wat goed of verkeerd is: dat is hun

aangeboren en door opvoeding en cultuur bijgebracht. Mijn hond wist heel goed wanneer hij het verprutst had. Dan vraag ik me af is het geweten een onderdeel van mijn ziel of IS het mijn ziel? Het is zo verankerd in ieder wezen die beseft heeft van wat hij of zij doet. Zou dat de kern van mijn ziel kunnen zijn, later aangevuld met allerlei zielenroerselen?

Wat als je moet leven als een plant door dementie of handicap???? Je geestesvermogen is weg maar deze mensen hebben naar mijn gevoel nog altijd een ziel. Dan nijk ik toch naar , - ziel- leven -energie- hetzelfde te vinden.

Wat is nu Ziel?

De geest- Geweten – Emoties - Energie???

Wat mijn “Ziel” betreft: ik ben er blij mee en met zijn verpakking ook.

Raak ik ooit “Ontzield”, dan kom ik misschien terug in de bron (voor mij is dat ook een vraagteken) en kan mijn ziel hopelijk opnieuw geboren worden.

Thea

Lied [Licht en Liefde](#) (Ploum/Van Baest)

*Adem, geestkracht, levensvuur
kom in mij, richt mij, maak mij nieuw,
licht en liefde
onstuitbaar zal er zijn.*

Gedicht “Ziel.”

Soms voel ‘k de ziel in mij en
niet alleen ‘t verstand dan
heb ik even helemaal de
hemel op m’n hand

.

Toon Hermans.

Gedicht “Enige woorden over de ziel”

Een ziel heb je nu en dan.
Niemand heeft haar ononderbroken
en voor altijd.

Dagen en dagen,
jaren en jaren
kunnen zonder haar voorbij gaan.

Soms verwijlt ze alleen in het vuur
en de vrees van de kinderjaren
wat langer bij ons.
Soms alleen in de verbazing
dat we oud zijn.

Zelden staat ze ons bij
tijdens slopende bezigheden
als meubels verplaatsen
en koffers tillen
of een weg afleggen op knellende schoenen.

Bij het invullen van formulieren
en het hakken van vlees
heeft ze doorgaans vrij.

Aan één op de duizend gesprekken
neemt ze deel,
maar zelfs dat is niet zeker,
want ze zwijgt liever.

Wanneer ons lichaam begint te lijden en lijden,
verlaat ze stilletjes haar post.

Ze is kieskeurig:
ze ziet ons liever niet in de massa,
walgt van onze strijd om maar te winnen
en van ons wapengekletter.

Vreugde en verdriet
zijn voor haar geen twee verschillende gevoelens.
Alleen als die twee zijn verbonden,
is ze bij ons.

We kunnen op haar rekenen
wanneer we nergens zeker van zijn,
maar alles willen weten.

Wat materiële zaken betreft
houdt ze van klokken met een slinger
en van spiegels, die vlijtig hun werk doen,
ook wanneer niemand kijkt.

Ze vertelt niet waar ze vandaan komt
en wanneer ze weer van ons verdwijnt,
maar lijkt zulke vragen beslist te verwachten.

Het ziet er naar uit
dat net als wij haar
zij ons ook
ergens voor nodig heeft.

Wisława Szymborska

Lied: [Herschep ons hart](#) (Huub Oosterhuis & Tom Löwenthal)

*Herschep ons hart, heradem ons verstand.
Dat wij elkaar behoeden en doen leven.
Maak ons tot Uw gemeente.
Wees de stem die ons geweten wekt.
Verberg u niet.*

We houden onze collecte ook tijdens de zomervieringen via deze manier.
Je mag een bedrag storten op onze rekening NL22TRIO0784796378 tnv
Stichting Ekklesia Tilburg onder vermelding van;

Reguliere collecte: Ekklesia Tilburg

Je kunt je gift ook overmaken middels het scannen van de QRcode in de
GIVT-app. Wellicht gemakkelijk voor jou en zeker voor de penningmeester.

